1809. No 9

VRIESCHE COURANT.

VRYDAG DEN 20 JANUARY.

NOORD-AMERIKA.

PHILADELPHIA *den* 19 *December.* De Oogſt is dit Jaar byzonder overvloedig geweeſt in geheel Noord-Amerika; nergens heeft eenige aanſtekende Ziekte geheerscht; men vreest alleen, dat eene buitengewone droogte, welke zints langen tyd aanhoud, aan die Vruchten hinderen zal, die nog op het Veld ſtaan. Volgens de tydingen van de West-Indiën heeft men er, eindelyk, het gebrek, het welk zich, in de eerſte maanden van het Embargo, aldaar heeft doen gevoelen, weten te doen ophouden. Alle de Franſche Oorlogſchepen, die zich in de wateren van die Eilanden bevinden, kopen in de Amerikaanſche Havens al wat nodig is tot een Kruistogt van eenige Maanden; terwyl de Engelſche Schepen, aan welke, by de Proclamatie van dato 2 July des voorgaanden Jaars, alle Koophandel met dit Land verboden is, zich geene van haare benodigdheden kunnen bezorgen. Het Embargo heeft in de Binnenlanden verbeteringen voortgebragt, die van dag tot dag zigtbaarder worden. De Capitalen, welke voortyds den Koophandel verlevendigden, worden tegenwoordig op eene andere wyze gebruikt. Men heeft reeds 3 Millioenen Dollars aangelegd, tot Manufacturen van Katoen en andere Fabrieken van allerhande zoort, welke men van alle kanten begint opterigten. Men denkt nieuwe Werktuigen uit, die tyd en werk uitwinnen, en men heeft reden te hopen, dat er alhier een groot aantal Engelſche Werklieden zullen aankomen, zo dra die ſlechts naar Amerika zullen kunnen overſteken. Het Embargo doet volmaakt geen nadeel aan onze Stad; integendeel ſpruit daar uit voort, dat zy van dag tot dag verfraaid wordt; want, het Arbeidsloon en de Bouwſtoffen goedkoper zynde dan eertyds, en het Geld in overvloed circulerende, Bouwt men van alle kanten; men heeft in den loop van deze Zomer, meer dan negen honderd Steenen Huizen zien oprigten.

Men arbeidt, om, in dit Land, den Hennipteelt uittebreiden, ten einde niet meer genoodzaakt te zyn dezelve uit Europa te ontbieden. Volgens eene oordeelkundige berekening, is het bewezen, dat een Moeras, by Nieuw-York, indien het wordt droog gemaakt, alléén 8000 Vaten Hennip zal kunnen voortbrengen, met eenen winst van 60 Dollars per Vat. In 1807 hebben de Vereenigde Staaten 7000 Vaten Hennip uit Rusland getrokken; en in de vier vorige Jaaren heeft de invoer van dat Artikel 22,640 Vaten bedragen; het geen 5660 Vaten ieder Jaar uitmakende, alzo, aan de Vereenigde Staaten, een Somma heeft gekost van tusſchen de één en anderhalf Millioen. Alhoewel nu de Amerikaanſche Hennip minder van hoedanigheid is, dan die van Rusland, zyn echter de proeven, die men, in het klein, wegens den Teelt daarvan, gedurende de laatſte Jaaren heeft gedaan, zeer wel uitgevallen.

RUSLAND.

PETERSBURG *den* 21 *December.* De Graaf *Lieven*, 's Keizers Generaal-Adjudant, zal hunne Pruisſiſche Majeſteiten aan de Grenzen ontvangen, van waar dezelve met een Escorte Cavallery herwaards verzeld worden. De Keizer zelf vertrekt in 't laatst dezer Maand, om het Koninglyke Paar agter Dorpat te verwelkomen; op elke Post-Station ſtaan 250 Paarden gereed. De Keizerlyke Rytuigen en Sleden zyn bereids van hier naar Dorpat vertrokken. By de aankomst in deze Reſidentie zullen hunne Majeſteiten door eene rey Keizerlyke Gardes, en onder het losſen van 101 Kanonſchoten, hunne plegtige intogt houden, en in het Marmer-Paleis afſtappen, het welk tot hun onthaal in gereedheid gebragt is. De eigenlyke dag der aankomst van hunne Majeſteiten is nog niet bepaald; doch men is op den duur bezig met de ſchitterendſte voorbereidingen, om de hooge Gasten te ontvangen.

Zyne Majeſteit de Keizer zal nu zeer zeker Finland behouden. In February des volgenden Jaars gaat hy in eigen Perſoon derwaards, om zich aan zyne nieuwe Onderdanen te vertonen. Finland behoud zyne Conſtitutie, met eenige geringe veranderingen. De Generaal *Sprengporten*, een Zweed, voor lang uit zyn Vaderland verdreven, is tot Gouverneur-Generaal van Finland met groote volmagt aangeſteld.

ITALIEN.

GENUA *den* 28 *December.* De groote menigte Sneeuw, welke alhier gevallen is, heeft zeer veele verwoestingen op het platte Land veroorzaakt. Te Camogli en Spezzia zyn veele Olyfbomen beſchadigd. Te Nervi en Pegli is het grootſte gedeelte der Wintergroenten vernield, en de Citroen en Orange Bomen als ook derzelver jonge looten hebben zeer veel geleden.

DUITSCHLAND EN BYGELEGENE *LANDEN.*

WEENEN *den* 28 *December.* Den 26 heeft Z. M. een Kapittel gehouden, hetwelk hunne Keizerl. Koningl. Hoogheden en al de Ridders van de Orde van het Gulden-Vlies bywoonden. 's Anderendaags, het Feest van *St. Stephanus*, begaven zich hunne Majeſteiten, mitsgaders hunne Keizerl. Koningl. Hoogh. in groote ſtaatſie naar de Hoofdkerk, alwaar men den dienst met groote plegtigheid vierde.

FRANKFORT *den* 1 *January.* Met Brieven uit het Zuidelyke Frankryk verneemt men het navolgende:

„ De Engelſche Vloot heeft hare ſtandplaats voor Toulon verlaten, voor die haven ſlechts eenige Fregatten agterlatende. Sommigen meenen, dat dezelve naar Sicilie beſtemd is, om dat Eiland zo veel mogelyk voor eene landing, waarmede het gedreigd wordt, te dekken. Op Majorka zyn eenige duizend Man Engelſchen geland, die er echter niet lang ſcheenen te zullen blyven. Van Perpignan werden gedurig Transporten Mond- en Krygsvoorraad naar Katalonie gezonden."

STUTTGARD *den* 2 *January.* De Verjaring van den dag, waarop de Koninglyke Waardigheid aan onzen Souverein is opgedragen, werd giſter, alhier, op eene zeer luiſterryke wyze gevierd. Reeds in den vroegen morgen kondigden verſchillende Salvo's uit het Geſchut en het gelui van alle de Klokken het Feest aan. Ten tien uren was de Koninglyke Garde in Parade, op de groote Plaats van het Kaſteel, de Koning en de Koningin begaven zich in groote ſtaatſie naar de Nieuwe Kerk, waar van de Inwyding, denzelfden dag waarop onzen Souverein den Titel van Koning heeft aangenomen, plaats heeft gehad.

Op den middag begaven zich alle de Perſonen, die tot het Hof behoren, mitsgaders alle de hooge Civile en Militaire Beambten, naar het Kaſteel, om by de plegtigheid der collatie van de vier groote erfelyke Leengoederen des Koningryks, tegenwoordig te zyn. Z. M., voorafgegaan door zyne Miniſters en twee Generaals, die de Zinnebeelden van den Koninglyken Staat droegen, begaf zich naar de Troonzaal, alwaar de vier Groot-Dignitarisſen werden geroepen. Een van hen, de Prins *van Hohenlohe*, Groot-Marſchalk, verzocht, uit naam van allen, de collatie der Leengoederen, en allen deden den Eed, ten gevolge van eene Redevoering van den Groot-Kanſelier, Miniſter van Juſtitie, waarby dezelve hen het geheel der pligten had doen overzien, welke zy den Koning en den Staat ſchuldig zyn.

De drie andere Dignitarisſen zyn, de Prins *van Walburgzeil*, Grootmeester; de Graaf *van Lowenſtein-Wertheim*, Groot-Kamerheer, en de Graaf *van Zeppelin*, Groot-Baanderheer.

Des avonds was er Bal, Concert en Groot-Couvert.

FRANKRYK.

BAYONNE *den* 3 *January.* Byaldien men aan onderſcheiden Brieven geloof mag ſlaan, was Z. M. de Keizer en Koning, den 27ſte, te Rio-Secco, eene Plaats, die vermaard is door de overwinning, welke de Marſchalk *Besſières*, voorleden Jaar, op de Spanjaarden heeft behaald. De Marſchalk Hertog van Dalmatien, (*Soult*) bevond zich te Carrion, eene kleine Stad, gelegen in het Koningryk Leon. De Engelſchen waren voortgerukt, in de hoop om de Communicatie tusſchen Madrid en Bayonne aftesnyden; maar er ontbrak weinig aan, of deze manœuvre was hen noodlottig geworden, en het is niet denkelyk, dat hunne Armée zich zo gemakkelyk uit de kwade pas zal redden, waarin zy zich heeft gewaagd, zo ſlechts de Sneeuw en de ſlechte Wegen, de bewegingen van de Franſche Armée niet belemmeren. Het Hoofdkwartier der Engelſchen was, zegt men, den 24ſten in de Stad Leon; maar alle hunne toebereidzelen kondigden veeleer het voornemen aan, om te retireeren, dan het verlangen om Slag te leveren. Men wacht met ongeduld nadere berichten.

Z. M. de Koning *Joseph* is digt by Madrid gebleven. Hy bewoont een Lusthuis, hetwelk een uur van die Stad is afgelegen.

De Majoor van *Segur* Maréchal-de-logis van het Keizerlyk Paleis, die eene zo uitſtekende dapperheid heeft betoond in de Affaire van Somo-Sierra, en die aldaar verſchillende zeer zware wonden heeft bekomen, gaat, zegt men, zyne herſtelling in Parys afwachten. Men voegt er by, dat hy door Z. M. is gelast, om er een groot getal Spaanſche Vaandels naar toe te brengen.

Men bekomt immer meer belangryke berichten, nopens de Volksoproepingen, die men te Madrid heeft gedaan, tot het doen van den Eed van getrouwheid aan Z. M. den Koning *Joseph*. De tusſchentyd, die er verlopen is, van den 21 December, het tydſtip waarin de Keizer is vertrokken om de Engelſchen te gaan bevechten, tot aan den 24ſten, den dag waarop die Volksoproeping is ten einde gelopen, maakt een belangryk tydpunt uit in de Geſchiedenis van Spanjen. Verſcheiden Brieven van Madrid, die giſter en heden zyn aangekomen, melden er de volgende omſtandigheden van:

„ Het gerucht, van het vertrek des Keizers, verſpreidde zich, in den avond van den 21 December, welhaast door Madrid. De Inwoners hadden, des morgens, veele Corpſen Franſchen zien defileren, en het ledig, hetwelk men ras in de Stad beſpeurde, was voldoende om te bewyzen, dat het grootst gedeelte der Armée op marsch was. Daar men nu een diep ſtilzwygen in acht nam, ten aanzien der oorzaak van dit zo overhaast vertrek, ſchenen de Inwoners in den beginne min of meer verwonderd, van, in zeker opzigt, aan hun zelven te zyn overgelaten.

„ Dit was het ogenblik, waarin de Zendelingen des Vyands, natuurlyker wyze, tydingen moesten verſpreiden, die met het voorgevallene op dien dag overeenkomſtig waren. En indedaad werden er op dat ogenblik duizenderley geruchten uitgeſtrooid; de ligtgelovigheid van de aanhangers der Inſurgenten, zouden, byaldien er nog in Madrid beſtaan hadden, op eene ruwe proef zyn geſteld geweest. Men kan zich nimmer, dan in die ogenblikken van verwarring, voorſtellen, welke ongerymde tydingen men alhier uitſtrooyde, op het eerſte ogenblik van het vertrek des Legers. Men vroeg elkander zeer ernſtig of er geene 40,000 Mooren, tot hulp der Inſurgenten waren aangekomen; en deze vraag was nog by lange de domſte niet, die er gedaan is.

„ Het is in deze omſtandigheden, dat de opneming der ſtemmen, in alle de Kwartieren van de Stad, is ten uitvoer gebragt, en by deze ſtemming, was de overgroote meerderheid voor Z. M. den Koning *Joseph Napoleon*. Alle de muuren van de Hoofdſtad waren beplakt met aanzeggingen van de Alcades, inhoudende, dat, des anderendaags, den 23 December, de Eed der tekenaars, plechtiglyk in alle de reſpective Kerſpelen, zoude worden aangenomen. Eenige Perzonen hadden den invloed van het geen den dag te voren was voorgevallen, gevreesd; maar deze kenden ſlechts den geest van het Spaanſche Volk, hetwelk zo ſtandvastig is in deszelfs beſluiten, als vurig en hartstogtelyk in deszelfs aandoeningen. De gehoorzaamheid des voorgaanden dags, kon vermoed worden door vrees te zyn voortgebragt; die van den volgenden dag was edeler, om dat zy volkomen vrywillig was; zy werd beveſtigd door de allergewigtigſte bedenkingen, door het belang, het geluk, en den roem van het Volk. Het verheven en te gelyk zo redelyk antwoord van den Keizer, den 16den, aan de verſchillende Deputatien van Madrid, gedaan, was tegenwoordig voor den geest van alle Burgers; zy herinnerden zich de gevaren, aan dewelke zyne zachtmoedigheid hen had onttrokken, en het ſchoone lot, hetwelk zyne Genie hen had beloofd, en dewyl de algemeene en heerſchende gevoelens der Stad, dankbaarheid en hoop waren, bleven de ſtemmen van het algemeen eensgezind, en de geſteldheid der tekenaren barstte met grooten luiſter uit, by het doen van den Eed in de Kerken. Wy hebben reeds geſproken van de pracht en den goeden geest, met dewelken deze plechtigheid door de Gilden, door de Raaden, en door byzondere Perzonen van alle rangen en alle claſſen, is volbragt.

„ De Miniſters hebben zich gehaast den uitſlag der verrigtingen, van den 22 en 23ſten, aan den Koning te boodſchappen, ten einde Z. M., zynen doorluchtigen Broeder daar van bericht konde doen toekomen.

„ Den 24ſten hebben alle de Corporatien van de Stad gevraagd, dat er eene nieuwe Deputatie zoude gekozen worden, ten einde aan den Keizer het Procesverbaal van het geen er gebeurd was, aantebieden, en aan Hoogstdenzelven te betuigen, hoe belangryk het moet zyn, dat Z. Keiz. Majeſteit, met den eerſten, aan de wenſchen, die op eene zo plechtige wyze door de Stad Madrid zyn uitgeboezemd, voldeed.

„ Heden, den 26ſten, betuigen alle de claſſen luid het levendigſte verlangen, om den Koning alhier te zien binnenkomen, van wien het der Hoofdſtad van zo veel belang is, voortaan niet meer te zyn geſcheiden."

Onder de gedenkwaardige Zaaken, die het tydperk, waarin wy leven onderſcheiden, zal de laatſte Nakomelingſchap zich verblyden, de vernietiging der Inquiſitie in Spanjen, ingevolge van een Decreet des Keizers *Napoleon* van den 4 December laatstleden, aantehalen. Deze Regtbank werd ingeſteld door *St. Dominicus*, genaamd den *geharnasten*, en het is niet zonder bloedſtorting dat dezelve werd aangeſteld. Italien was het, welk het eerst dit Juk torſte; Duitschland weigerde, zich er aan te onderwerpen. Men poogde, doch zonder te ſlagen, dezelve in Frankryk intevoeren. Eerst in Arragon aangenomen, had de Inquiſitie veele moeite om in dit Land voortgangen te maken, en het was eerst tegen het einde der vyftiende Eeuw, dat Spanjen er geheellyk aan onderworpen werd. Dit Ryk was de oprigting van deze gedugte Regtbank verſchuldigd aan den te zeer berugten Dominikaan *Torquemada*, Biegtvader van de Koningin *Iſabella*, en zedert Cardinaal en Opper-Inquiſiteur. *Torquemada* maakte, in den tyd van 14 Jaaren, het Proces aan meer dan 100 duizend Lieden, waar van er 6000 ten vuure gedoemd werden. Indien deze gebeurdnisſen niet in de Geſchiedenis bewaard waren, indien Schryvers dier tyden van alle Natien dezelven niet beveſtigden, zou men er het geloof aan weigeren. Tegen het midden der zestiende Eeuw werd de Inquiſitie in Portugal in werking gebragt, onaangezien de tegenkanting van den Koning *Juan* IV. van Bragança. By het overlyden van dezen Vorst eischte de Inquiſitie, van de Koningin zyne Gemalin de plegtigheid van vergifnis aan zyn Lyk door de Inquiſiteurs gegeven, bytewonen, deze Vorst, zeiden zy, den Kerkban ondergaan hebbende, door de bevelen van het Opperhoofd der Kerk verydeld te hebben.

Een ander voorbeeld van de magt en den dwingelandſchen moedwil der Inquiſitie, het welk ongeloofſyk zou voorkomen, indien derzelver egtheid niet op de plegtigſte wyze ware geſtaafd, het is de bloedaftapping van *Philip* III. Koning van Spanjen. De Vorst, ongelukkigen welken men naar den brandſtapel leidde, voorby zyne venſters ziende komen, gaf blyken van gevoeligheid en medelyden over hun lot, die aan de Beambten van het, zogenaamd, heilig officie niet ontſnapten. De Opper-Inquiſiteur vervoegde zig by *Philip*, zeide hem, dat zyn gedrag den gelovigen ergernis had gegeven, en dat het volſtrekt nodig was, dat hy deze misdaad door eene voorbeeldige ſtraf boette. Men bedagt wat de Koning zou kunnen doen tot deze voldoening, en eindlyk kwam men overeen, dat Z. M. zich een kommetje bloed zou laten aftappen, en dat dit bloed door Beuls handen verbrand zou worden, het welk in tegenwoordigheid van den Opper-Inquiſiteur werd uitgevoerd.

Al de inſpanningen van magt, al de pogingen van *Philip* II., te regt genaamd de *Duivel van het Zuiden*, om de Inquiſitie in de Nederlanden intevoeren, ſloegen fel tegen het diep afgryzen, welk de Belgiers tegen deze Bloedrechtbank hadden opgevat. De Graaven van *Egmond* en *Hoorn*, de Heer van *St. Aldegonde*, en verſcheiden andere Edelen, wier naamen met den uitſtekendſten lof in de Jaarboeken der Nederlanden aangetekend zyn, ſtelden zig kragtdadiglyk tegen de invoering der Inquiſitie. Het is waar, in 1539 werd te Bruſſel eene byzondere Rechtbank aangeſteld ter uitroeying der kettery, welke, ſchoon den naam van Inquiſitie niet dragende, in het wezenlyke, de ſtipte navolging van deze inſtelling was. Deze willekeurige Rechtbank verwekte de grootſte vervaarnis; men zag de yverigſte Roomschgezinden zig met hevigheid tegen zodanige inſtelling aankanten; de Nederlanders, zegt een Geſchiedſchryver van den tyd, *beſchouwden dezelve met afgryzen en als hunne vryheid verwoestende.*

Zedert eenigen tyd was de Inquiſitie in Spanjen niets anders meer, dan een ſchaduwbeeld van het geen zy eertyds was geweest; echter hebben wy den Graaf *Olavides*, een der agtenswaardigſte Mannen van dit Land, na Sierra-Morena met yverige Coloniſten bevolkt, en de grootſte dienſten bewezen, te hebben, zien vervolgen, in de gevangenis werpen door de Inquiſitie en eindelyk, dat hy genoodzaakt was naar Frank-

zyk te vlagten; nog niet lang geleden bewoonde hy een Landgoed in Tourraine, alwaar hy, in een verren gevorderden ouderdom, al de deugden des wyzen kweekte.

In 1788 werd, by een *auto da fé* te Madrid, een Man tot de Galeyen veroordeeld wegens tovery en boosdaden, en voornaamlyk, werd in de Sententie gezegd, wegens bezweringen met doodsbeenderen van het Kerkhof gehaald. Ieder weet, dat de Inquisitie van Romen den vermaarden *Galileus*, in den ouderdom van 70 Jaaren, in haare Gevangenissen deed opsluiten, om dat hy de beweging der Aarde had ontdekt en betoogd. Deze onkundige en wreedaardige Rechtbank veroordeelde het voordeel van dien grooten Man, dwong hem zig te herroepen, en hield hem echter nog gevangen. In de tegenwoordige omstandigheden hebben wy gedagt, dat deze korte schets van de Inquisitie eenig belang aanbood, te meer daar derzelver affchaffing een tydmerk in de Jaarboeken der 19 Eeuw zal maken.

_ Ingevolge Autorisatie van zyne Majesteit den Koning, brengt de Ondergeteken de Aide-des-Ceremonies, als waarnemende de functien van Requestmeester, by deze, ter kennisse van alle de genen, dien zulks mogt aangaan, dat voortaan alle Requesten of Verzoekschriften aan zyne Majesteit, aan hem, in voornoemde qualiteit, op het Paleis te Amsterdam, geadresseerd moeten worden.

H. J. VAN DOORN.

_ Heden morgen ten tien uur, behaagde het den Bestierder van 't Geheel-al, een einde te maken, aan 't smartelyk leven, van onze waardige Moeder JOHANNA VAN BEUSEKOM, Weduwe van ARIE DE JONG, in den ouderdom van byna 68 Jaaren; onze droefheid wordt geleenigd, daar wy op Euangelie gronden vertrouwen, dat haar einde Zalig zy. — Geve hier van kennis aan Vrienden en Bekenden.

LEEUWARDEN den 8 January 1809.

W. DE JONG, *mede uit naam van myne Broeders en Zusters.*

_ De Ontvanger-Generaal der Middelen te Water en te Lande, J. K. TEITSMA te Leeuwarden, adverteerd aan de Houders van de Obligatien ten lasten van het voormalig Gewest Vriesland, genegotieerd volgens Resolutien de datis 27 April 1726 en 16 Maart 1786, rentende 3 per Cent, geconsigneerd tot Conservatie der Floreen, op vergravene Landen liggende, en welke reeds ten zynen Kantore zyn gedeponeerd, dat hy, volgens by hem bekomen Last, van stonden af aan, op dezelve Obligatien de Interest zal aanzuiveren tot den 1 Augustus 1806. —— Worden tevens zodanige Houders van gemelde Effecten, welke dezelve nog niet ten Kantore van hem Ontvanger-Generaal hebben ingeleverd, al nog door deze geadhorteerd, om zulks ten spoedigsten en wel uiterlyk binnen *zes* weken te effectueeren, en de Interest op dezelve te doen aanzuiveren, ten einde na zulks ter Conversie te kunnen worden bevorderd.

J. K. TEITSMA.

YS-VERMAAK.

Met vereischt Consent, zal men HEDEN nademiddag ten *één* uur, op de Stads Gragt te Leeuwarden, op een daartoe vervaardigde Baan, door *Ongehuwde Vrouwen*, boven de Zestien en beneden de Zes-en-dertig Jaaren oud, laten Verryden op Schaatzen: EEN ZWAAR FRAAY GOUDEN OOR-YZER, benevens een STRENG GITTEN IN 'T GOUD met een GOUDEN KROON daaraan; zullende het EERSTE aan den als dan hardst rydenden, en het TWEEDE aan den daaraan volgende hardst rydenden worden vereerd. —— Zy, welke genegen zyn, naar voorschreven *Prysen* mede te dingen, kunnen haare Namen laten aantekenen, HEDEN morgen van *negen* tot *elf* uur op de *Stads Schutters Doele*.

NB. *De Naamlyst der RYDSTERS, zal te twaalf uur te bekomen zyn by* C. L. VAN ALTENA, *Boekverkoper op de Vleeschmarkt.*

_ Gister avond circa 11 uur verlostte myne geliefde Huisvrouw *ANTJE SLEESWYK* van een welgeschapen ZOON.

HEERENVEEN den 14 January 1809. A. J. VENING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD LEEUWARDEN, gedenken door hunne *Gecommitteerden tot de Bouwzaken*, publiek aan de Meestbiedende voor de tyd van zes aan een volgende Jaaren, in te gaan op Petri en Mei 1809, en eindigen op gelyke tyden in den Jaare 1815, te Verhuuren:

I. Eene ZATHE en LANDEN, gelegen onder den Dorpe Oosterlittens, groot na naam en faam 46 Pondematen Greidland, thans by *Rintje Meintes* wordende gebruikt.

II. Zes Pondematen en Zes-en-vyftig Roeden GREIDE, gelegen over Schenke-Schans, onder de Jurisdictie der Stad, de Streng langs de Trekweg daar onder begrepen.

Wie hier aan gadinge maken, komen op Donderdag den 26 January 1809, des nademiddags te drie uuren præcys op den Raadhuize, en Huuren op Conditien als dan voor te lezen, welke in middelen tyde te zien zyn ter Secretarie van gedagte Stad.

HET GEMEENTE BESTUUR DER STAD WORKUM, maakt by deze, aan de daar by belang hebbende, bekend, dat onder approbatie van den *Heere Landdrost in het Departement Vriesland*, de WEEKMARKTEN binnen gemelde Stad, van nu voortaan, in plaats van op Donderdagen, op Maandagen zullen gehouden worden, en dat de eerste Weekmarktdag aldaar invalt op Maandag den 30 January 1809.

Ter Ordonnantie van het Gemeente Bestuur voornoemd,
S. STOFFELS, *Secretaris.*

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN FERWERDERADEEL, convoceeren mits deze de Herformde voormaals Floreenpligtige Ingezetenen van den Dorpe Hallum, tegens Dingsdag 31 January 1809, en die van Hogebeintum tegens Donderdag den 2 February daar aan volgende, telkens op elf uur voornoen, in hunne respective Dorps Kerken, om ieder een nieuwen KERKVOOGD te stemmen, en na zulks de Rekeningen van de afgaanden op te nemen en na wel bevinden te sluiten.

FERWERD den 19 January 1809.
Ter Ordonnantie van Dezelve,
W. ALBARDA.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN HET DISTRICT LEMSTERLAND, convoceeren door deze de Gereformeerde Floreenpligtigen van den Dorpe Follega tegen Maandag den 23 January 1809, des voordemiddags om tien uuren, die van den Dorpe Eesterga mede tegen Maandag den 23 dito, des middags om twaalf uuren, die van den Dorpe Echten tegen Dingsdag den 24 dito, des voordemiddags om tien uuren, en die van den Dorpe Oosterzee tegen Woensdag den 25 dito, des voordemiddags om tien uuren, om in de respective Dorps-Scholen te compareren, ten einde voor ieder der gemelde Dorpen een nieuwe KERKVOOGD, en uit hun midden twee GECOMMITTEERDEN te stemmen, om de Rekening van de afgaande Kerkvoogd op te nemen en te sluiten, en wyders over zodanige Voorstellen te delibereren, welke als dan zullen worden gedaan.

LEMMER den 5 January 1809.
Ter Ordonnantie van Baljuw benevens het Gemeente Bestuur voorn.,
J. H. DE CARPENTIER.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN HENNAARDERADEEL, convoceeren door deze, de Herformde Floreenpligtigen van den Dorpe Lutkewierum, op Donderdag den 26 January 1809, voordemiddags om elf uur, in de Kerk aldaar, ten einde een nieuwen KERKVOOGD te stemmen, en de KERKE-REKENING te helpen opnemen en sluiten.

Ter Ordonnantie van Dezelven,
H. W. VAN DER KOLK.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN HENNAARDERADEEL, convoceeren door deze, de Herformde Floreenpligtigen van den Dorpe Oubaard, op Zaturdag den 28 January 1809, voordemiddags om elf uur, in de Kerk aldaar, ten einde de KERKE-REKENING op te nemen en te helpen sluiten, en een KERKVOOGD te verkiezen.

Ter Ordonnantie van Dezelven,
H. W. VAN DER KOLK.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN HENNAARDERADEEL, convoceeren door deze, de Herformde Floreenpligtigen van den Dorpe Spannum, op Maandag den 30 January 1809, 's morgens om elf uur, in de Kerk aldaar, ten einde de KERKE-REKENING te helpen opnemen en sluiten en een nieuwe KERKVOOGD te verkiezen.

Ter Ordonnantie van Dezelven,
H. W. VAN DER KOLK.

ALzo door overlyden van *P. E. KIESTRA*, het Ambt van SCHOOL-ONDERWYZER, VOORZANGER en ORGANIST, te St. Anna Parochie is komen te vaceeren, behorende deze School tot den hoogsten Rang, zo worden allen, welke tot het waarnemen van gemelde Posten genegen zouden zyn, en een bewys van algemeene toelating van den hoogsten of tweeden Rang bezitten, door en van wegens *Baljuw benevens het Gemeente Bestuur van 't Bild*, by dezen uitgenodigd, om voor den laatsten February 1809 zich met hunne Getuigschriften en bewyzen van zedelyk gedrag, schriftelyk aan te melden ter Secretarie van 't Bild, zullende de bevoegd gekeurde Sollicitanten als dan nader by Advertentie of aanschryving worden opgeroepen, om zich in Persoon ter Examen te sisteren, op tyd en plaats dan aan te wyzen. —— Dienende voorts ter informatie, dat het Jaarlyksch Tractement is vier honderd Guldens, boven vrye Woning en de ordinaire Schoolpenningen, en wyders eenige Emolumenten bedragende plus minus *ƒ* 60 - : - : welke voorheen by den School-Onderwyzer zyn genoten, doch echter niet vast zyn.

ST. ANNA PAROCHIE den 27 December 1808.
Ter Ordonnantie van Baljuw en Gemeente Bestuur van 't Bild,
E. VAN LOON.

DE Secretaris P. BOOTSMAN op 't Heerenveen, zal op MORGEN den 21 January 1809, by de finale Palmslag, 's avonds om zes uur, ten huize van *Grietje Intes*, Casteleinske in 't Heeren Logement op 't Heerenveen, publiek by Verhooggeld præsenteren te Verkopen:

Zekere deftige HUIZINGE, en daar agter gelegene HOVINGE, met deszelfs vrye STEDE en GROND, cum annexis, staande en gelegen aan de Noordkant van de Vaart op de Linde Gragt op 't Heerenveen, en aldaar gequoteerd met No. 31., voorzien van een ruim Voorhuis, twee Voorkamers, Kelderskamer, Keuken en een schone Kelder, Vuurhok, twee Bovenkamertjes, Zolders, mitsgaders Put en Regenwatersbak, cum omnibus annexis, alles zodanig en in dier voegen, door de Echtelieden Verkopers *Eintze Idzes* cum uxore wordt bewoond en gebruikt, tot den 12 Mei 1809, en als dan by den Koper te aanvaarden. Breder by Billetten gespecificeerd, zynde hier van de Conditien inmiddelen tyde by bovengemelde Actuarius te vernemen.

DE Secretaris van de Contributie der Vyf Deelen Zeedyken W. J. VETTEVOGEL, gedenkt ten overstaan van GEDEPUTEERDEN BUITENDYKS, publiek aan de Meestbiedende by Strykgeld te Verhuuren, voor den tyd van VYF aan een volgend Jaaren: Het Recht van de VISSCHERY in de PETTEN, KOLKEN en DYKSVAART, strekkende van den Steenen Man (*CASPAR van ROBELES*) tot aan Zurich, en van daar tot by Makkum. Wie hier aan gadinge maakt, kome op Dingsdag den 31 January 1809, des voormiddags op elf uur, in het Heeren Logement te Harlingen; zynde de Conditien inmiddels te vernemen ter Secretarie van de Vyf Deelen aldaar.

MEn præsenteert publiek by Strykgeld te Verhuuren: Een schoone HUIZINGE en HERBERG, de *WITTE AREND* genaamd, staande naast het Stadshuis binnen Stavoren, thans by *G. W. Zandstra* cum uxore bewoond. —— Voor de tyd van DRIE Jaaren, den 12 Mei 1809 in te gaan. Wie hier aan gadinge maakt, kome op MORGEN den 21 January 1809, 's morgens om 11 uur, in de Herberg voornoemd, en Huure op voortelezene Conditien, die intusschen te vernemen zyn by de Secretaris H. ALBARDA, te Stavoren.

DE Advocaat P. J. METZ en de Gelegitimeerden Procureur J. STROBAND, beide te Leeuwarden, præsenteren publiek aan de meestbiedende te Verkopen:

I. Eene royale, groote en sterke HUIZINGE en HERBERG, genaamd *DE DOELE*, cum omnibus annexis, zynde voorzien van zeer veele ruime Woonvertrekken, en eene groote en nieuwe KOLFBAAN en TUIN, gelegen op de Gragtswal by Leeuwarden, zodanig als dezelve thans by *Hendrik van Haaften* en Vrouw als Eigenaars wordt bewoond, vry van Groondpagt en Eeuwige Renten. zynde alles te aanvaarden op den *eersten April* 1809, doch de Kolfbaan des verkiezende, zo dra het weder tot in order brengen der Grond geschikt is. Waar op geboden is 6000 Car. Glds.

II. Eene HUIZINGE, staande in de Breedstraat te Leeuwarden, gequoteerd Lett. K. No 149., thans door *Hessel Jurna* en Vrouw als Huurders bewoond, op den 12 Mei 1809 te aanvaarden.

Wie hier aan gading maken, gelieven zig te vervoegen op Maandag den 23 January 1809, namiddag ten 3 uuren, ten huize van *Hendrik van Haaften*, Castelein in de Doele op de Gragtswal, en Kopen op als dan voortelezene Conditien.

DREN P. J. MEBIUS en L. J. HUBER, præsenteren publiek by Stryk- en Verhooggeld (*zo verre nodig is met Consent van den Hove*) by Percheelen te Verkopen: Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, groot ongeveerd zes-en-zestig Pondematen, staande en gelegen onder Dronryp, gequoteerd met No. 30, toebehoord hebbende aan wylen *Haye Tietes* cum uxore. Wie hier aan gadinge maakt, kome op Maandagen den 30 January by de Beschryving en Verhoging, in de Posthoorn by de Castelein *J. de Zwart*, te Dronryp, en den 13 February daar aan volgende, by de finale Palmslag (*op een plaats nader te bepalen*) en kope op Conditien als dan voortelezen, die in middelen tyde te vernemen zyn by de Actuarien voornoemd.

DR. W. MEURS, Secretaris van Wymbritzeradeel, zal publiek by Verhooggeld præsenteren te Verkopen: Twaalf en een half, en elf en een halve Pondemate uitnemend best GREIDLAND, gelegen aan de Tjeerd-dyk onder den Dorpe Nieuwland, by *Joseph Klazes* en Vr., Huislieden te Nieuwland, als Eigenaren in gebruik, en op St. Petri 1809 vry van huur te aanvaarden; breder by Billetten omschreven. Wie gading maakt, kome op den vier-en-twintigsten January 1809, 's namiddags om twee uur, ten huize van de Castelein *Dalsma* in de witte Arend te Sneek, en Kope op Conditien dan voortelezen, en die inmiddels te vernemen zyn by den Secretaris *MEURS* voorn. te Sneek.

DR. P. G. STEENSMA, op de Gorredyk, zal op Woensdag den 25 January 1809, 's namiddags te 2 uuren, ten huize van *G. Z. Veenstra*, Castelein in de Korenbeurs op de Gorredyk, by de Beschryving, by Strykgeld præsenteren te Verkopen: Een TJALKSCHIP, lang over Steven 68 Voeten, wyd 14½ en hol op de Welling 4½ Voeten, met Zeil, Treil, Ankers en Touwen, staand en lopend Wand, en verdere annexen, zodanig laatst by wyl *Sibolt Sjoerds* is bevaren, thans liggende boven de Sluis op de Gorredyk. Alles nader by bovengem. Actuarius te vernemen.

DE Advocaat P. G. STEENSMA, op de Gorredyk, zal op Woensdag den 25 January 1809, 's namiddags te 2 uuren, ten huize van *G. Z. Veenstra*, Castelein in de Koornbeurs ten voorsz. Vlekke, by de Beschryving, publiek by Strykgeld præsenteren te Verkopen: Een TJALKSCHIP, in den Jaare 1801 Nieuw uitgehaald, lang over Steven 66 Voeten, wyd 14½, en hol op de Welling 4½ Voeten, met Zeil, Treil, Ankers en Touwen, staand en lopend Wand, zodanig laatst by *Jan Dieuwes*, als Eigenaar is bevaren, en thans liggende beneden de Sluis op de Gorredyk. —— Alles nader by bovengem. Actuarius te vernemen.

DE Secretaris J. JONGBLOED, gedenkt op Donderdagen den 26 January 1809 by de Beschryvinge, en den 9 February aanvolgende by den finalen Palmslag, telkens 's namiddags om één uur in de Herberg te Langweer, publiek by Strykgeld præsenteren te Verkopen: Een uitmuntend en extra snelzeilend KOFFE-SCHEEPJE cum omnibus annexis, (in den Najaare van 1807 nieuw uitgehaald,) lang over Steven 42 Voeten, wyd 10 Voeten en hol na rato, leggende te Langweer, by *Jan Joukes* bevaren zynde; direct na den finalen Palmslag vry te aanvaarden.

Breder by Billetten op den Inventaris vermeld.

DE Secretaris J. WITTEVEEN, zal by Boelgoed præsenteren te Verkopen:

I. Ongeveer 60 à 70 jonge Esschen BOMEN, staande op de Cingel van *Douwe Sieberens* Wed., te Oostrum.

II. Ongeveer 38 Esschen, en 82 Yperen mooye gladde zware STAMBOMEN, waar onder verscheidene die 2 Voeten over het Kruis dik zyn, alle staande op de Plaats van *Minne Douwes*, Huisman te Ee.

Wie daar aan gading maakt, kome op Dingsdag den 24 January 1809, des morgens om 10 uur te Oostrum, en 's middags 12 uur te Ee, en Kope op gewone Boel-Artikelen van Oostdongeradeel.

DE Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal op Donderdag den 2 February 1809, ten huize van de Weduwe *Dumont* alhier, 's nademiddags twee uur, publiek by de Beschryving, Verhoging en finalen Palmslag Verkopen: Eene deftige HUIZINGE, by de Vischmarkt te Leeuwarden, gequoteerd met Letter B. No. 18., door den Boekverkoper *J. Seydel en Vrouw* wordende bewoond, den 12 Mei 1809 te aanvaarden.

DE Procureurs G. W. POSTHUMA en D. Y. VAN DER WERF te Dokkum, zullen op Vrydag den 27 January 1809, by de Beschryvinge, en den 10 February by de provisioneele en finale Palmslag, 's avonds 5 uur, in het Koffyhuis op de Lage Weg aldaar, publiek by Strykgeld præsenteren te Verkopen: Zekere een HUIZINGE en SCHUURE, cum annexis, staande en gelegen in Wyk D. binnen Dokkum, en aldaar gequoteerd met No. 197, voorzien met Stalling voor acht Koeyen en twee Paarden, den 12 Mei 1809 vry te aanvaarden, zynde mede begeregtigd met een Plek Gronds, om 's Winters de Dong te bergen.

INgevolge dispositief door Baljuw benevens het Gerechte van het 9de District in Vriesland gegeven, zal men procedeeren tot de Verkoop by het ligten des Zegels uit den Wasse, op de Koop van

I. Drie Pondematen GREIDLAND, belast te Idsegahuizum op No. 13. met 1 Flor. 24 Strs. 8 Penn., zodanig en in dier voegen als hetzelve thans door *Hans Alberts* als Eigenaar wordt gebruikt. Waar van ten uitgaan van de laatst brandende Kaarsse prov. Koper is geworden *Jan Anes*, voor de Somma van 101 Goud Glds. 7 Strs. per Pondemate.

II. Veertien Pondm. GREIDLAND aldaar, belast op No. 2. met 6 Flor., zodanig en in dier voegen als hetzelve thans door *Hans Alberts* voorn. als Eigenaar wordt gebruikt. Waar van ten uitgaan van de laatst brandende Kaarsse prov. Koper is geworden *Evert Ottes*, voor de Somma van 73 Goud Glds. per Pondemate.

III. Zeven Pondm. GREIDLAND aldaar, belast op No   met 3 Flor. 10 Strs., zodanig en in dier voegen als hetzelve thans door m. g. *Hans Alberts* als Eigenaar wordt gebruikt. Waar van ten uitgaan van de laatst brandende Kaarsse prov. Koper is geworden *Jan Anes*, voor 73 Goud Glds. per Pondemate.

IV. Vier Pondm GREIDLAND te Piaam, belast aldaar op No. 87. met 1 Flor. 14 Strs., zodanig en in dier voegen als hetzelve door m. g. *Hans Alberts* als Eigenaar wordt gebruikt. Waar van ten uitgaan van de laatst brandende Kaarsse prov. Koper is geworden *Jan Anes*, voor de Somma van 64 Goud Glds. per Pondemate.

Zynde deze Percheelen Land direct by het ligten des Zegels uit den Wasse vry te aanvaarden.

Wie deze Kopen gelieft te Verhogen, kome op Vrydag den 27 January 1809, 's morgens de Klok 11 uur, op de Districts Rechtkamer binnen Bolsward, en Kope op Conditien en Articulen, by de Zitdag by de brandende Kaars voorgelezen.

In kennisse myn Executeurs hand,
G. A. BAKKER.

Te LEEUWARDEN, ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.

BYVOEGSEL

BEHOORENDE TOT DE

VRIESCHE COURANT.

VAN VRYDAG DEN 20 JANUARY 1809, No. 9.

LEEUWARDEN *den* 19 *January*. Op den 16 dezer is alhier afgekondigd, het navolgend KONINGLYK BESLUIT:

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de Constitutie des Koningryks, Koning van Holland, Connétable van Frankryk.

Het Wetgevend Lichaam goedgekeurd hebbende den Voordragt door Ons daartoe gedaan.

Hebben wy besloten en besluiten:

I.

Worden vastgesteld de navolgende pointen, welke, by de dadelyke invoering van het Crimineel Wetboek, heden door ons gearresteerd, zullen worden naargekomen.

Art. 1. Het Crimineel Wetboek heeft kracht van Wet, onmiddelyk na middernacht van den 31 January 1809.

Van dat tydstip afaan zyn alle Regters, openbare Aanklagers, alle Onderdanen van het Koningryk, en voorts allen en een iegelyk, gehouden, ieder voor zo veel hem aangaat, zich daar naar te gedragen.

2. Het Crimineel Wetboek zal by provisie alleen toepasselyk zyn op het Grondgebied van het Koningryk in Europa, en geenszins op deszelfs buitenlandsche Bezittingen of Etablissementen.

3. Behalven de Landregten, Plakkaten, Publicatien, Ordonnantien, Reglementen, Statuten, Keuren, Octroyen, Handvesten en andere Wetten, het geheele Koningryk, eenig gedeelte van hetzelve, of eenige byzondere Plaats betroffen hebbende, en waarby eenige Straffen of Boeten op Misdaden of Overtredingen waren vastgesteld, welke met de invoering van het Crimineel Wetboek, overeenkomstig de bepalingen daarby gemaakt, zullen afgeschaft zyn, wordt almede, by de invoering van het Crimineel Wetboek, afgeschaft het Romeinsch Regt, voor zo verre het zelve tot nu toe in eenig gedeelte van het Koningryk is van kracht geweest.

4. In plaats der gewone aanplakking, zal het Crimineel Wetboek, gedurende twee Maanden na deszelfs afkondiging, in alle de Gemeenten van het Koningryk, op geschikte plaatzen, door de Burgemeesters of de Gemeente Bestuuren te bepalen, worden voorgelegd; ten einde aan allen en een iegelyk de gelegenheid te geven, om hetzelve te lezen, en met den inhoud daarvan bekend te kunnen worden.

II.

Het tegenwoordig Besluit zal worden gepubliceerd en in het Bulletin der Wetten geinsereerd.

III.

Onze Minister van Justitie en Politie is belast met de executie van het tegenwoordig Besluit.

Gegeven in ons Koninglyk Paleis te Amsterdam, den 31 December 1808, en van onze Regeering het Derde.

LODEWYK.

De Minister van Justitie en Politie,
C. F. VAN MAANEN.

In een onzer Binnenlandsche Dagbladen leest men de volgende trek van Menschlievendheid:

„Onder de trekken van Menschlievendheid, die het Menschdom vereeren, en welken de vergetelheid verdienen onttrokken te worden, mag het volgend wel gerekend worden en alhier deszelfs plaats vinden. Op den 16 December l. l. bevond zig in de Schuit van den Haag naar Leyden, een arm ziek Jongeling, met name *Gerardus Ikstein*, geboortig van Gouda, die reeds acht Jaaren geleden, zyne Ouders verloren had, en geen vriend noch troost had, zyne innerlyke nooddruft aan de omstanders te kennen gaf, als mede aan den Edele Menschenvriend, den Heer N. G. MICHAELIS, Leverancier, wonende op de Markt, te Breda; deze vraagde hem waar hy zig wilde begeven, hy antwoordde dat hy zou tragten in het Gasthuis te komen, en dat hy indien hy in den Haag had geweest, hy gezogt zou hebben om op het Koninglyk Kweekschool geplaatst te worden; doch deze Jongeling van de nodige bewyzen niet voorzien zynde, heeft hem de bovengemelde liefdadige Heer *Michaëlis* ondertusschen tot zig genomen, en heeft hem gezonden naar Gouda, hem adresseerende aan den Eerwaarden Heer *Ægilius Gilisſen*, R. C. Pastoor aldaar, om zyn Doopcedul en de Attestatie van het overlyden zyner Ouders, te bekomen, en van welken hy voorzien zynde, naar den Haag gekomen is, en aan zyn weldoener ter hand gesteld, die deze behoeftige Jongeling met eene Brief van recommandatie aan zyne Excellentie den Heer *J. W. Janssens*. Minister van Oorlog van zyne Majesteit, heeft geadresseerd, met verzoek om deze ongelukkige Wees wel te willen doen plaatzen op het Koninglyk Kweekschool, het welk zyne Exc. door edelmoedige mededogenheid goedgunstiglyk behaagd heeft toe te staan. De welgemelde Heer *N. G. Michaëlis*, zeer getroffen over het gelukken van zyne wensch, kan zyne dank aan de weldaden van Z. M. den Koning niet genoeg betuigen, en dat Z. E. de Minister van Oorlog zich zo edelmoedig betoond heeft, als mede den Collonel-Directeur, den Heer *Ampt*, in het plaatzen van deze Jongeling, op Zaturdag den 7 dezer, op het gemeld Koninglyk Kweekschool, en welke hy hoopt dat aan zyne wenschen te eeniger tyd zal beantwoorden.

De Procureur B. FABER te Sneek, zal op Dingsdag den 24 January 1809, by de finale Palmslag, 's namiddags te 2 uur præcys, ten huize van *Luitjen Cornelis*, Castelein in het Lemster Veerhuis te Sneek, præsenteren te Verkopen:

I. De Geregte Helfte van een Nieuw VEERSCHIP, met een gelyk aandeel van het geoctroyeerde Veer, van Sneek op Stavoren; kunnende op Ligtmis 1809 worden aangevaard.

II Een extra sterk betimmerd COFFE-SCHIP, met Zeil en Treil, Ankers en Touwen, sampt verdere annexen, lang 46, wyd 11, en hol op het Berkhout 3¼ Voeten; in den Jaare 1801 nieuw uitgehaald, zodanig in de Stads Gragt te Sneek is leggende, en verder by Billet en Inventaris is vermeld.

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qlt., gedenken publiek by Strykgeld te Verkopen: Een kapitale hegt sterk doortimmerde BEHUIZINGE, met drie ruime STALLINGEN, zynde van ouds en op heden een zeer beklant Logement, de *SLINGERT* genaamd, staande ten Noorden voor aan buiten A-Poort aan het Hoendiep of Trekvaart by Groningen, zo door *Sikke Gerbens* en Vrouw in Eigendom word bewoond, met nog de vaste en altoosdurende Beklemminge van 3 Grazen kostelyk GROENLAND aldaar, zullende 's Jaars tot een vaste huure doen 60 Glds., en nog de vaste Beklemming van 2 Grazen kostelyk GROENLAND aldaar, doende 's Jaars tot eene vaste huure 45 Glds. Deze Verkopinge zal zyn op Woensdag den 25 January 1809, 's avonds ten 7 uuren, by de Palmslag, ten huize voornoemd, en kan hier over het halve Koopschat blyven staan.

De Floreenpligtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst, worden geconvoceerd, om op den 31 January 1809, 's voormiddags elf uur, te compareeren in de Kerk te [illegible] PREDIKANT in de vacerende Hervormde Gemeente van Engelum, en zulks volgens het Reglement, daar van zynde.

ENGELUM den 12 January 1809.
WYBREN PYTERS EN KLAAS WILLEMS,
Ouderlingen.

Alzoo HARMANUS KOOPS VAN DER VECHT à IEDEMA, in de maand September 1808, te Leeuwarden *ab intestato* overleden is, en men deszelfs Erfgenamen, of naasten in den Bloede niet zeker weet; zo worden de genen, die vermeenen als de naasten van den Overleden, tot deszelfs NALATENSCHAP gerechtigd te zyn, by deze vermaand en ingedaagd, om voor 1mo February 1809, zich met bondige bewyzen te vervoegen, by *D. R. Smeding* te Leeuwarden, als gewezen Curator over de Persoon en Goederen van wylen *Harm. Koops van der Vecht à Iedema*; by gebreke dies, dat de Boedel aan de als dan bekende Bloedvrienden zal worden overgegeven.

NB. Wie iets te prætenderen heeft, of verschuldigt is aan den gerepudieerden Boedel van wylen *TRYNTJE JANS*, Weduwe *Barteld Hendriks*, gewoond hebbende te Wynjeterp, wordt verzogt daar van opgave of betalinge te doen, voor den 1 February 1809, aan PIER MINNES of TEEDE JACOBUS ENGELSMA, op de Gordyk, als geauthoriseerde Curatoren in dien Boedel, zullende na dien tyd geene prætensien meer worden aangenomen.

Ieder, welke iets te prætenderen heeft van, of schuldig is aan de Boedels van wylen *LAMMERT RINSES*, in leven Koopman en Mr. Gortmaker op het Vliet by Leeuwarden, en deszelfs vooroverleden Huisvrouw *JOUKJE RIENKS*, gelieve daar van aangave of betaling te doen voor den eersten February 1809, ten hunnen Sterfhuize op het Vliet voornoemd.

NB. NB. NB. Men præsenteert uit de Hand te Koop: Een Geoctroyeerd Half VEER, varende tweemaal per week van Leeuwarden op het Heerenveen, en vice versa, zo als hetzelve thans door *HERKE PIETERS* als Eigenaar wordt bevaren, en by wie nadere onderrigting te bekomen is.

De Affaires tot ultimo December 1808 gedreven onder de Firma L. NAUTA EN ZOON, door het overlyden van wylen *L. Nauta* overgedragen zynde aan deszelfs Zoon S. NAUTA, zo continueert dezelve in het maken van Nieuwe, en het Repareeren, Vergulden en Schoonmaken van oude Spiegels, Glazemaken, enz., als ook in het verkopen van alle zoorten van Vengsterglas en Verfstoffen, supra fyne Wynromers en Ponsglaasjes, enz.; recommandeert hem in een ieders gunst, met belofte van een prompte bediening.

VERHUURINGE by besloten Briefjes, voor vyf aaneenvolgende Jaaren, integaan Petri en Mei 1809, en op gelyken tyd in den Jaare 1814 te eindigen: Van een vrugtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUURE, cum annexis, gelegen in de Noorderdragten, groot 50 Pondematen Bouw- en Weidlanden, en zes Mad Hooiland, thans by *Jan Popkes* cum uxore in huuringe. De Briefjes moeten voor 1mo February 1809 franko worden ingeleverd, ter Secretarie van Smallingerland in de Zuiderdragten, alwaar ook de Conditien van heden aan te vernemen zyn.

BOELGOED van diverse Huismeubelen, enz., benevens 5 à 6 Schuite Baggelaar Turf, op Dingsdag den 31 January 1809, aan het Sterfhuis van *BERENT WITBROEK*, in het Droevendal te Leeuwarden; kunnende het een en ander 's daags te voren door een ieder worden bezien.

Tot narigt van de daarby belanghebbende diend, dat de FABRIEK DER AZYNMAKERY, welke tot heden gedreven is op naam van GERRIT VAN OLST, voortaan zal gecontinueerd worden door C. VAN OLST, die zich tot de Leverantie van AZYN blyft recommandeeren. —— GRONINGEN den 1 January 1809.

NB. NB. NB. Die genegen is op een Tractement van VIER HONDERT GULDENS als ZET-SCHIPPER te varen, op het Beurtschip van Sneek op Rotterdam, en de vereischte bekwaamheid hebbende, kan zich met voldoende Attestatien, voor den 1ste February 1809, ter nadere informatie vervoegen by *WYBES BLEEKER*, te Sneek.

† † † By MOZES JACOB LEVY, wonende in de Poststraat te Leeuwarden, zyn nu weder te bekomen: Heele en Gedeeltens van LOOTEN voor de 2de Clas der Hollandsche Koninglyke Lotery, die op Maandag den 30 January 1809, in den Haag staat getrokken te worden, een Heel Lot in Huur *f* 10, Half Lot *f* 5, Quart Lot *f* 2-10, Agtste Lot *f* 1-5; de Kooploten Prys-Courant. Bovengemelde verzoekt een ieder zyn gunst. By dezelve zyn in de eerste Clas verscheidene Pryzen getrokken, waar onder van duizend Guldens.

☞ By JOH. SEYDEL, Boekverkoper by de Vischmarkt, te Leeuwarden, is gedrukt, en alöm te bekomen: VRIESCH DAG- en SCHRYF-ALMANAK, voor het Jaar 1809, waarin, behalven het gewone Almanak, te vinden is de Namen der Leden van de Regering in het Koningryk Holland; als de Koning en Huis des Konings; Hoogstdeszelfs Staats-Raaden; het Wetgevend Ligchaam; het Hoog Geregtshof; de Rekenkamer; de Militaire Vierschaar; de Raad van Judicature over de Middelen te Water en te Lande; de Ministeriële Departementen; de Land-Drosten, Assessoren en Secretarissen-generaal; de Kwartier-Drosten; de Jagt-Officieren; de Ontvanger Genrl., Advokaat Fiskaal, Inspecteur en Onder-Inspecteurs; de Ontvangers der Beschrevene en Onbeschrevene Middelen; de Directeuren over de Invordering op het Regt van Successie; de Commissariën tot het Werk der Verpondingen; de Ontvangers van het Middel op het Klein-Zegel; de Ykmeesters voor het Binnenlandsch Lastgeld; de Leden van den Landbouw; de Keurmeesters van het Goud en Zilver; de Ministers en Bedienden der Marine te Harlingen; de Geneeskundige Kommissie, het Geregtshof, Advokaten, enz. in Vriesland en Groningen; de Baljuwen; de Gemeente-Bestuuren van Districten en Steden; de Gereformeerde, Luthersche en Walsche Kerkenraden en het Poortklokluiden te Leeuwarden en Groningen; de Curatoren en Hoogleeraars te Franeker en Groningen; de Gereformeerde Predikanten, Doopsgezinde Leeraren, Roomsche Pastoren, School-Opzieners, Rectoren, Conrectoren, Preceptoren, Organisten, enz. in de Departementen Vriesland en Groningen; de Remonstrantsche Leeraren; het afgaan en aankomen der Posten; het ryden der Postwagens, en het vaaren van Trek- en andere Veerschepen, in Amstel- en Maasland, Vriesland en Groningen; het Klein-Zegel, Geldags-Register der Vorsten, enz., in [illegible] de Officieren, Onder-Officieren, enz., van de Gewapende Burgermagt te Leeuwarden, Harlingen, Sneek, Bolsward, Franeker, Dokkum, Workum en Groningen, enz.; kost in een wit bandje, 10, en in groen 12 Stuivers. —— Als mede de gewone KANTOOR-ALMANAK, waar in mede al het bovengemelde gevonden wordt, à 8, en in groen 10 Stuivers. —— Voorts de vierkante ALMANAKKEN met Kronyk; Gereformeerde Predikanten, Doopsgezinde Leeraren, Roomsche Pastoren, Geestelyke Gezangen, Dichtstukjes, Raadzels, Liedjes, Vriesch Boers Kluchten, Vertellingen, enz., van 2, 3 en 4 Stuivers; benevens KLEINTJES, met Printjes, enz.; ENKHUIZER en andere HOLLANDSCHE ALMANAKKEN.

*** By H. C. A. THIEME te Zutphen, is van de Pers gekomen, en mede te Leeuwarden by *Cahais*, *Wiarda*, Wed. *de Boy*, *Brouwer* en *Altena*, te bekomen: I. *Leerredenen* van J. NIEUWENHUIS, Predikant der Euangelisch Luthersche Gemeente te Utrecht. II. F. GEDICKE, Engelsch Leesboek voor eerstbeginnende, met een Alphabetisch Woordenboekje, ter verklaring aller daarin voorkomende woorden. III. Cantate op het Feest van Jezus Geboorte door P. DE GRIENT DREUX, en in Muzyk gebragt door J. PRINS, Organist te Zutphen. —— By denzelven zyn van de volgende Werken nieuwe Drukken uitgegeven, en insgelyks by bovengenoemde Boekverkopers te bekomen: I. MEIDINGER, nieuwe Fransche Leesoefeningen, tot Nut en Vermaak. II. JUNGST, zedelyk Onderwys voor Kinderen, 4 St. III. WILLEMSEN, de Duitsche Kindervriend, 3 Stukjes, (*vooral wat de Geographie betreft, verbeterd.*) IV. Verkorte Geschiedenis van Robinson Crusoe. V. FUNKE, Vertellingen voor de Jeugd.

*** By W. ZUIDEMA te Groningen, is van de Pers gekomen en alom verzonden: *Bydragen ter bevordering van Huisselyk Geluk.* Naar het Hoogd. van C. C. STURM, door W. G. REDDINGIUS Pred. te Dronryp. De inhoud van dit Werk is van zeer veel waarde voor ieder die belang stelt in Huiselyk Geluk. Behalven het nuttige levert het tevens een aangename lecture.

By denzelven zyn ook nog te bekomen:

Bydragen ter bevordering van eene verstandige opvoeding der Kinderen, in een viertal Redevoeringen, naar het Hoogd. van G. J. PETSCHE, door W. G. REDDINGIUS Pred. te Dronryp. Voor een ieder, welke met de opvoeding zo van eigene als aanvertrouwde Kinderen belast is, is dit Werk van eene onschatbare waarde, de onderwerpen, welke hierin behandeld worden, zyn de gewigtigsten, die men in de opvoeding te betrachten heeft.

HET LEVEN VAN BENJAMIN FRANKLIN *door hem zelven beschreven benevens deszelfs* ZEDE STAAT-LETTERKUNDIGE en GEESTIGE SCHRIFTEN *uit het Engelsch, Hoogduitsch en Fransch vertaald* door Mr. J. R. VAN EERDE, Prof. te Groningen, in twee deelen waar van het eerste deel de Levens-beschryving bevat, en het tweede deel behelst onderscheidene kleine verhandelingen en opstellen, waarin deze grote Amerikaan overal gezond verstand, overleg, algemeene rechtvaardigheid en wederkerige orde in de grootste en kleinste bezigheden der Menschen zoekt in te voeren, den Geest van Onverdraagzaamheid, Wreedheid en Traagheid uit hun midden te verbannen, hen opmerkzaam op hun beroep, en op eene zachte, ongedwongene wyze werkzaam, vlytig en voorzichtig te maken; terwyl hy toont, dat elk dezer oefeningen zich zelve beloont, elke verwaarlozing zich zelve straft.

De CHRISTELYKE FEESTVIERING in Ontwerpen van Leerredenen, voor het *Kers- Paasch- Hemelvaart* en *Pinksterfeest*. Een Magazyn voor jonge Leeraars en leesboek voor Christen huisgezinnen.

By W. ZUIDEMA te Groningen, is van de Pers gekomen en alomme verzonden: KLEINE SCHRIFTEN, meestal strekkende ter uitlegging der H. Schrift; byeenverzameld en uitgegeven door W. G. REDDINGIUS Pred. te Dronryp, Derde Bundel, waar mede het eerste Deel compl. is. Behalven de Uitgever hebben tot vervaardiging der Uitlegk. stukken van dezen derden Bundel medegewerkt de Heeren J. C. METZLAR Pred. te Harlingen, A. ADRIANI Pred. te Dokkum, en T. RADSMA Pred. te Hempens. By elken Bundel vindt men behalven het Uitlegk. nog eenig Mengelwerk, waar van deze Bundel de volgende stukken bevat: Redevoering, by gelegenheid van den Jaardag des Konings van Holland, uitgesproken te Dokkum, den 2 Sept. 1807, door A. ADRIANI Pred. aldaar. —— Verklaring van P. CHEVALLIER, in leven Hoogl. in de Godgel. te Groningen, kort voor zyn dood, omtrent de leer der waarheid afgelegd, medegedeeld door denzelfden. —— Voorbeelden van eene meer plegtige bediening des Doops, in de Hervormde Kerk. —— Zegen op eene Preek. —— Bespiegelingen in Dichtmaat op Evangelische Tafereelen, door T. C. K. BEILANUS, Pred. te Paesens. —— Dichtstukjens over verschillende onderwerpen.

TE LEEUWARDEN, ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.

BYVOEGSEL

BEHOORENDE TOT DE

VRIESCHE COURANT

VAN VRYDAG DEN 20 JANUARY 1809, N°. [illegible]

LEEUWARDEN den 19 January. Op den 16 dezer is alhier afgekondigd, het navolgend KONINGLYK BESLUIT:

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de Constitutie des Koningryks, Koning van Holland, Connétable van Frankryk.

Het Wetgevend Lichaam goedgekeurd hebbende den Voordragt door Ons daartoe gedaan,

Hebben wy besloten en besluiten:

I.

Worden vastgesteld de navolgende poinen, welke, by de dadelyke invoering van het Crimineel Wetboek, bedoen door ons gearresteerd, zullen worden waargenomen.

Art. 1. Het Crimineel Wetboek heeft kracht van Wet, onmiddelyk na middernacht van den 31 January 1809.

2. Van dat tydstip af aan zyn alle Regeerders, openbare Aanklagers, alle Onderdanen van het Koningryk en voorts allen en een iegelyk, gehouden, ieder voor zo veel hem aangaat, zich daar naar te gedragen.

3. Het Crimineel Wetboek zal by provisie alleen toepasselyk zyn op het Grondgebied van het Koningryk in Europa, en geenszins op de vaste Buitenlandsche Bezittingen of [illegible]

[illegible] Plakkaten, Publicatien, Ordonnantien, Reglementen, [illegible] Keuren, Ordonnantien, Handvesten en andere [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

4. In plaats der geene aanschrywing, [illegible] Crimineel Wetboek, gedurende [illegible] in alle [illegible] van het Koningryk, [illegible] de [illegible] Refugien te brengen, [illegible]

II.

Het tegenwoordig Besluit zal worden gepubliceerd en in het Bulletin der Wetten geïnsereerd.

III.

Onze Minister van Justitie en Politie is belast met de executie van het tegenwoordig Besluit.

Gegeven in Ons Koninglyk Paleis te Amsterdam, den [illegible] December 1808, van Ons Regeering het Derde.

LODEWYK.

De Minister van Justitie en Politie,
C. F. VAN MAANEN.

In een onzer Binnenlandsche Dagbladen leest men de volgende trek van Koninglyke Menschlievendheid:

„ Onder de trekken van Menschlievendheid, die het Menschdom [illegible] der vergetelheid ontrokken te worden, [illegible] gerekend worden en vinde deszelfs plaats [illegible] [illegible] naar Leyden, [illegible] geboortig van Gouda, die [illegible] verloren had, [illegible] ... MICHAELIS, Leverancier, wonende op de Markt, [illegible] het Koninglyk Kweekschool [illegible] [illegible] Excellentie den Heer [illegible] Majesteit [illegible] het Koninglyk Kweekschool [illegible]

By JOH. SEYDEL, Boekverkooper op de Vischmarkt, te Leeuwarden, [illegible] is te bekomen [illegible] ALMANAK voor het Jaar 1809, [illegible] [illegible]

[illegible]

Te LEEUWARDEN, [illegible] by [illegible] SEYDEL, en MATTHYS [illegible]